

NAŠ DOM LIST SLOV.

1
9
3
5

M
L
A
D
I
N
E

»Naš Dom« izhaja vsakega 10. v mesecu. Rokopise in vse, kar spada v uredniški del lista, je čimpreje po izitju prejšnje številke poslati na urednikov naslov: Dr. Meško Josip, Maribor, Magdalenski trg 3.

»Naš Dom« se naroča pri upravi »Našega Doma«, Maribor, Koroška cesta 5 in stane samo 12 dinarjev letno.

Zaupniki in agitatorji »Našega Doma«! Delo in propaganda za naše glasilo naj se neprekinjeno in nezmanjšano nadaljuje. Vedite, da vsaka stotina novih naročnikov lahko pripomore do večjega obsega »Našega Doma«.

Kjer želite objavo slik, fantovskih skupin, pošljite Din 40— kot odškodnino za napravo klišaja na naslov uprave.

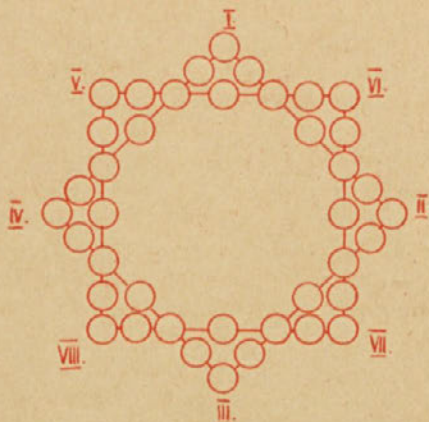

POUKU in RAZVEDRILU

Oktoqram.

(M. Lah; 25 točk.)

AAAAAAAA, BBB, CC, DDD, EE, G, IIII, JJJ, K, LLLL, MM, NN, R, TT, V.

I.—II. Majhno mesto na rtu Male Azije.

II.—III. Drevo.

III.—IV. Razbojnik iz »Tisoč in ene noči«.

IV.—I. Navadni red črk.

V.—VI. Otok v severnem morju.

VI.—VII. Vzdigniti.

VII.—VIII. Zgodovinsko ime Slovenije.

VIII.—V. Prokletstvo (grški).

Šifrirana brzojavka.

(France, Središče; 25 točk.)

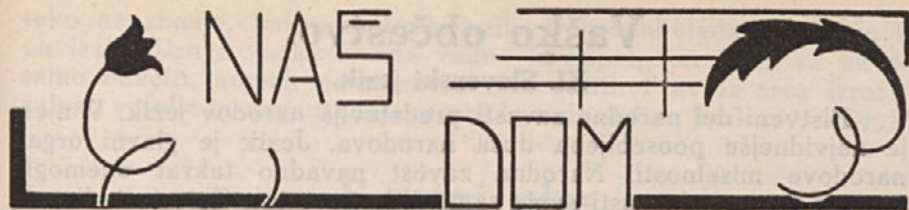
$$\begin{array}{l} 4 + 2 + 4 + 6 + 1 + 3 + 6 + \\ 4 + 1 + 5 + 1 + 3 + 6 = ? \end{array}$$

Skrivalnica grob.

(A. Kos; 25 točk.)

Nadaljevanje na 3. strani ovitka.

Dolžnost.

Idealnemu človeku je najlepše plačilo za storjeno delo zavest, da je storil svojo dolžnost. Vemo dobro, kaj nam je zapovedano, spoznamo, kje bi trebalo sodelovati in pomagati, ne storimo pa tega. Res, duh je voljen, meso je pa slabo.

Opazoval sem ljudi v naši kmečki vasi. Može in žene! Videl sem mnoge, kako so romali nedeljo za nedeljo v cerkev, v lepem in slabem vremenu, poleti in pozimi. Opazoval sem jih pri delu in videl, s kako vnemo so ga opravljali. Ljudje, ki vršijo svojo dolžnost! Povsem priprosti so bili, čisto vsakdanji, vendar v svoji priprostosti in resničnosti tako občudovanja vredni.

Dolžnost! Pomembna beseda! Kakor nevidna spremljevalka je, ki gre vedno z nami in nam kaže pot in dejanju smer. Neutrudljiva je v svojih zapovedih in nasvetih, v svojem svarjenju in prepovedi. Kdor jo razume in njen glas posluša, bo rasel v samozavesti in navdušenju, v moči duha in trdnosti volje. Kdor je ne pozna, komur je neznana tujka, bo ostal slabič, nejasen in neodločen. Moči mu bodo pojemale, duh izgubljal prožnost in moč.

Fantje! Mi rabimo ljudi, ki bodo znali vršiti svojo dolžnost. Mi rabimo moč, ki bodo vršili dolžnosti, narekovane od velike zapovedi ljubezni. Jedro naše fantovske Katoliške akcije mora biti prežeto prepričanja, da bo samo tisti vršil ono veliko delo, ki ga od nas pričakuje Cerkev, država in narod, z uspehom, ki ve, kakšen pomen ima za duhovno življenje človekovo izpolnjevanje dolžnosti. Vsak fant-akcijaš mora skleniti, da bo dolžnost vršil, vršil kolikor mogoče natančno in dobro. Vedi, da kot polovičar nikoli ne boš mnogo pomenil. Zato pomisli po vsakem dejanju, po vsaki besedi, po vsakem zagovoru in ugovoru, ali je bilo dobro, da, najboljše. Še bolj pa misli pred vsakim dejanjem in pred vsako besedo. Vedi, da vršiš važno poslanstvo.

Ti hočeš navzgor! Pojdi in se trudi, šlo bo, toda samo, če boš v važnih stvareh in v malenkostih vršil svojo dolžnost. N.

Resničen človek je samo oni, ki je cel človek. Nikdar pa ne boš cel človek, če ne boš katoliški. Celotni tvoji osebnosti je naj-hujši sovražnik polovičarstvo.

Vaško občestvo.

XI. Slovenski jezik.

Bistveni del narodne zavesti predstavlja narodov jezik. V njem je najvidnejše posebljena duša narodova. Jezik je glavni organ narodove miselnosti. Narodna zavest navadno takrat onemogla usahne, ko narod opusti svojo samoniklo govorico. Zato je tudi zelo važno, da fant dobi smisel za lepoto slovenskega jezika.

Jezik je neka posebna lastnost človekova, žival je nima, ker ne misli. Do sedaj še ni mogel nihče odkriti, kako sta združena v človeku mišljenje in govorica. To je skrivnost, kakor je skrivnost za nas, kako je naša duša združena s telesom.

Jezik je bolj imeniten dar nego umetnost in godba. Jezik ima več sposobnosti. Godba lahko v cerkveni maši marsikaj izrazi, nekaterih stvari pa ne more. Godba napolnjuje z veličino in spoštljivostjo božje stvarjenje, — prepaja z nedopovedljivo sladkostjo skrivnost učlovečenja Sina božjega, toži neutolažljivo opisujoč trpljenje božjega Jagnjeta, a nekaj ne more več izraziti godba v cerkveni maši pri Credo (veri) — pojem občestva svetnikov (unio sanctorum). Kaj s temi pojmi mislimo in čutimo, more povedati le govor.

Upodablajoča umetnost sicer nadkriljuje govorico, ker more s sliko izraziti celotne pojave, a jezik prekaša umetnost, ker ima po njem človek nekako neskončno sposobnost. Upodablajoča umetnost je omejena po svojih sredstvih in snovi, jezik pa je, kar se tiče svojih podob, neomejen.

Jezika ni ustvaril le prevdarni človeški razum, samo kot sredstvo, da se ljudje v življenju med seboj razumejo. Jezik ne izvira iz treznih in hladnih prevdarkov, kakor na pr. gospodarske ustanove, temveč je izliv srca. Za svojo podlago ima ravno isto korenino, kakor ljubezen, veselje, radost in vera. Jezik je melodija, ki jo igra Stvarnik v človeški duši.

Jezik se imenuje božji dar, ki ga je Bog dal človeku, da ž njim pesni in poje, moli in hvali Stvarnika. Človek v svojem jeziku ne pesni, da bi ga ljudje hvalili, ne poje, da bi s tem zaslužil. Svoj jezik rabi, ker ga tako žene srce. Kakor ptič v prosti naravi in kakor otrok, ki v veselju vriska, v žalosti joka, izraža tudi on ž njim svoja čuvstva.

Jezik ni last posameznika, temveč skupna narodna lastnina. Po jeziku smo najbolj zvezani z narodom. Šele z jezikom se moremo udeleževati narodnega življenja, občevati s svojimi tovariši, brati in sestrami, s svojimi sosedi in rojaki. Jezik je tudi najmočnejša vez, ki nas druži z narodom. Če se je že kdo čisto potujčil v obnašanju, življenju, šegah in navadah, in popolnoma zatajil svojo narodnost, materin jezik ga še vedno spominja na dom in narod.

Jezik je tudi glavno izobraževalno sredstvo. V svojem jeziku smo se že v materinem naročju učili izgovarjati svoja čuvstva, misli in hotenja. V materinem jeziku smo prejeli prvi pouk in vzgojo, v njem smo tudi kot otroci občevali z Bogom. Ti prvi mladostni vtisi so najgloblji in najbolj izraziti, ker je otroška duša še prazna, mehka in sprejemljiva. Ako se pozneje naučimo drugega jezika, ga nikdar

tako ne znamo, kakor materin jezik. Dobro obvladati moremo le en jezik. Druge jezike znamo vedno le napol, ker jezik se ne da samo naučiti, ampak ga moramo tudi čutiti. Prav iz srca izraziti žalost, veselje in navdušenost moreš le v domačem jeziku. Dr. X.

Smrtni ples.

Ne ustrašite se, dragi fantje, tega naslova! Vem, da vam vaša zdrava in živahna mladost ne dovoljuje rada temnih misli o grobovih in o smrti. Toda, fantje, nič ni bolj svetega, kot je resnica. In resnica, ali ni tolikrat tem bolj osrečujoča, čim bolj je neprijetna? V krutih bolečinah je umrl Zveličar in — odprl nam je nebesa.

Ne želiš si, vsaj v kratkem ne, in vendar boš — umrl. Ne želiš si, vsaj kmalu ne, in vendar boš — trohnel v grobu. Ne želiš si, in vendar boš — sojen. Fant moj, ne smem ti prikrivati te resnice, da nisem sam ogoljufan goljuf. Ne vem, kje sem videl tole pretresljivo sliko:

Na plesišču je ravnokar doigrala godba. Ni se še do kraja naplesal zadnji par, kar šine nenadoma strela v razbrzdano družbo. — Veseljaki popadajo mrtvi, deloma po tleh, deloma sklecneni ob mizah in stolih. Sredi med njimi pa stoji sloka koščena smrt in — tudi muzicira z dvema dolgima kostema liki na gosli. Strašno! Kdo naj posluša to žvižgajočo smrtno melodijo sredi strahotno spačenih mrličev?

Dragi fant, nič strahu! Saj tebi ta slika ne velja. Kaj pa, če bi ti kedaj veljala?!

So na svetu grešne navade, ki jih danes kljub našim svarilom mnogi fantje nimajo za greh, čeprav so v očeh božjih gnusoba, — grešni plesi, kadar so vir še hušjih grehov.

So na svetu grde razvade, ki jih ima ta ali oni fant za dovoljene, čeprav za te razvade sv. Pavel preti s peklenskimi ognjem, — strastno popivanje, že samo na sebi velika sramota, a še večji greh v očeh Boga sodnika.

So na svetu grešne strasti, ki ogabno skrunijo od Boga določen namen, grehi, ki vsakemu fantu grdo umažejo njegovo fantovsko čast, grehi, ki se po besedah velikega apostola Pavla med nami naj ne imenujejo.

In vsi ti grehi, dragi fantje, imajo tolikrat za zaključek muziko smrti. O fant, varuj se jih!

Razumeš zdaj, dragi fant, to sliko? Je ta slika odsev življenja vseh onih, ki jim je na svetu glavno: užitek, zabava, greh, strast. Smrt jih kosi nepripravljene tisoče na dan. Strašna ura, fant, boj se je!

Še ni dvignjena nad teboj roka pravičnega Boga. Še je čas, da si pripraviš smrtno uro takšno, kot si jo zdaj želiš. Da, takšno smrtno uro si pripravi, da bo roznivenec res kinč v tvojih mrtvih rokah, takšno, da ti bo luč mrtvaških sveč odsev onega nebeškega blišča, v katerem bo žarela tvoja duša, ko bo brez trepeta poslušala božjo sodbo!

Fantje moji! Glejte, na sliki je vse mrtvo! Le Smrt gode. Če bi bila ta slika fotografija resničnega dogodka, kje so zdaj tiste duše, ki so tako nenadoma zapustile grešna telesa? In Smrt jim gode strašno melodijo.

Dragi fant! Glej, na sliki leži mrtvec! Oči ima pol odprte, kot da bi še zdaj po smrti hotel gledati grešne prizore prejšnjih minut.

Ljubi moj! Kako čuvaš svoje oči? Kolikor grešnih, kolikor zapeljivih pogledov, toliko težkih grehov za dušo. Fant, čuvaj svoje oči! Bog želi, da enkrat Njega vekomaj gledaš. —

Glej, na sliki leži mrtvec! Usta ima odprta, kot da bi še zdaj po smrti ne mogel opustiti grešnih besed. Usta ima odprta, kot da se je še premalo navžil vsega, kar poželi požrešni trebuh.

Fant, čuvaj svoja usta! Požrešnost je poglavitni greh, ki rodi mnogo drugih hujših grehov, še več pa nesreče. Fant moj, čuvaj svoj jezik! Neizrečen dar božji je. Nobena druga stvar na svetu ne govori, samo človek more to. Čuvaj svoj jezik, da te ne bo enkrat tožil pred božjim sodnikom! —

Glej, na sliki leži mrtvec! Roke so mu krčevito stisnjene, kot da so se še premalo kretale v grešnih gibih, v strastnih objemih. — Fant, čuvaj svoje roke! Bog jih tirja zase. Zmožne so človeške roke velikih spretnosti in umetnosti, zmožne so pa tudi strašnih grehov. Čuvaj jih! Božja volja je, da jih sklepaš in dvigaš k molitvi, božja volja je, da z njimi vršiš dobra dela. Zato glej, da bodo tvoje roke vedno čiste, neomadeževane! —

Glej dalje, na sliki vidiš mrtveca! Zleknjen je, kot da bi se upiral, da pade. Sklecnjen je, kot da hoče še dalje stopati svoje grešne korake. — Fant moj, čuvaj svoje korake! So na potu življenja grešni cilji in že prvi korak do njih je greh, kaj šele drugi, tretji — deseti! Čuvaj svoje korake! Kristus želi, da hodiš za Njim, pa tudi satan te hoče. Kateremu boš sledil? Fant, ne zbiraj gladke poti, ki ti jo kaže satan, a konča v nesreči! Zberi pot, čeprav je križeva, a konča v nebesih!

Razumeš zdaj sliko, ko Smrt grešnim truplom mrtvaško melodijo gode? Kakšno groze polno melodijo gode šele dušam?!

Vendar, dragi fant, nič strahu! Še je čas. Ni treba, da te spretava groza, ko gledaš to sliko. Še si lahko pripraviš smrtno uro takšno, da ti Smrt ne bo škodoželjen muzikant, ampak božji poslanec, ki bo tvojo dušo med popevanjem rajskih melodij dvignil k Bogu.

Župnik —l.

Otroci vasi.

XI.

Jesen je počasi prihajala v deželo, tudi v Dolgo vas na veliki ravnini, in na polja okrog nje. Sami ne vemo, kaj ima jesen tako lepega na sebi. Narava umira, vendar umiranje človeka ne razveseljuje. Morda nas pa tako prijetno razveseljuje tisti nežno topli žar jesenskega sonca, ki je tako miren in prizanašajoč. In zdi se nam, kakor da bi nas jesen peljala v neko romantično deželo zime, ki je

bila nam vsem v otroških letih doba skrivnostnega veselja in prijetnih dogodkov. Morda se ti dogodki nesluteno vračajo v spomin...

Skozi okno prvega nadstropja oskrbnikove hiše v Dolgi vasi je gledala Tinka. Daleč preko ravnega polja ji je romal pogled, čisto tje do konca, kjer se je v zahajajočem soncu medlo risalo daljno gorovje. Njeni znanci iz domovine so delali zunaj na polju. Gledala jih je in poznala. Sklonjeni so bili k tlom, pobirali repo in devali v košare. Dva sta nosila na voz. Samo postava Tonijeva je stala ravno in se ni pripogibala. Težko je bilo Tinki. Vse njene znanke iz dolske župnije je povezala usoda skupne skrbi za kruh v tesno skupnost, ona je ostala izven nje. Ona se je gibala v oskrbnikovi družini, med gospodo Dolge vasi, pozabila pa je na one, ki so spali v bornem kotu gospodarskega poslopja. Ona je pela in se veselila, doli v gospodarskem poslopju je pa vladala tihota. Le tu in tam se je otožno oglasila pesem, pa je zamrla kmalu, kakor zamre plamen, ki nima zraka.

Tako je mislila Tinka in solza se ji je prikazala v očeh in padla na belo blazino na oknu. Bila je ta solza kakor tožiteljica, ki jo je obtoževala njenega življenja v teh kratkih mesecih v Dolgi vasi. Res, ni padla nikam globoko, vendar jo je pekla vest, da je zane-marjala one, ki so jo spremljali od doma sem, se tukaj trudili za vsakdanji kruh in jo bodo zopet spremljali domov. Da, domov! Margit in oskrbnikova žena sta jo sicer silili, da ostane in se ne vrne domov, Artur ji je obljubljal lepo službo v bližnjem mestu in lepo bodočnost. Trenotno je res zasanjala o sreči v mestu, o lepih, brezskrbnih dnevih, o katerih ji je govoril Artur, pa tudi Margit in njena mati, toda slika doma je ostala kakor živa. Preveč ga je vzljubila, preveč zrastle z njim. Od vseh lepih sanj se je vedno povračala k njemu, k hišici blizu dolske cerkve, k mehkim potom dolskih travnikov in trat, k očem materinim in k prijetnemu smehu in kriku Zorice, najmlajše sestrice. Tako je vstajal dom, ves sončen in lep, vse drugo je tonilo v temo.

Počasi se je odmaknila Tinka od okna, sedla k beli mizi v svoji sobici in mislila. Pa glej, v tem mraku, ki je nastal, se je vedno bolj bližal dom in njegov klic: Pridi!

*

Nič manj lepo ni bilo sonce naslednje jutro. Široka cesta, ki je vodila od zahoda v Dolgo vas, je bila še samotna. Nobenega voznika ni bilo na njej. Samo kolesar, mlad fant, se je vozil po njej proti Dolgi vasi in se spretno ogibal kolovozov in nasutega kamenja. Bil je Stanko. Dva dni je že vozil, tretji dan zjutraj je pa zagledal pred seboj Dolgo vas. Malo pred vasjo se je ustavil, izvil iz nahrbtnika karto in gledal. Ko je ugotovil, da je res pred Dolgo vasjo, se je napotil dalje. Kolo je peljal poleg sebe. Ni mu bilo treba dolgo povpraševati po hiši oskrbnika Lajoša. Saj je stala na samem zraven vasi. Stanko je prislonil kolo pri vhodu, potem pa počasi šel skozi vrt v hišo. Tinka ga je zagledala skozi okno. Ni mu hitela nasproti, zbežala je v kuhinjo in začela pospravljati. Strah jo je bilo pred Stankom, čeravno si je govorila, da ni storila ničesar hudega. Rada bi sicer hitro šla nazaj v svojo sobo in si oblekla domačo dolsko

obleko, toda bilo je že prepozno. Po stopnicah je čula korake. Bili so počasni, kakor da bi hodil človek, ki je zelo zmučen.

Potrkalo je na kuhinjska vrata, najbližja nad stopnicami. Tinka je obstala, toda ni se mogla nekaj časa zbrati, tako je bila razburjena. Prepričana je bila, da bo slišala očitke in grajo. Končno je vendar zaklicala: »Naprej!« Vrata so se odprla. Na pragu je obstal Stanko, kakor bi si ne upal, zdelan in blaten, stopiti v kuhinjo. »Dobro jutro, Tinka! Prišel sem malo na obisk,« tako je rekel. Nič očitanja, nič strogosti ni bilo v njegovih očeh. Zdelo se je Tinki, da jo te oči samo vprašujoče gledajo. Stopila je k Stanku in mu dala roko z besedami: »Dobro jutro, Stanko! Prav je, da si prišel. Čeravno nisi pisal, se mi je zdelo, da prideš, ne samo na obisk, ampak po mene. Jaz se bojim tega kraja. Zdi se mi, kakor da bi bila priklenjena na to vas. Vedno sem mislila na dom, pa si nisem upala povedati tem ljudem. Zdaj, ko si ti tukaj, se jih ne bom več bala.«

Stankove oči niso več vpraševale. Vedel je, da je Tinka ostala, kakor je bila. V njenih očeh je bral, da govori resnico. Veselo, čeravno trdo, je stisnil Tinki roko.

P.

Fantje, varčujmo!

Težki časi so dandanes. Poleg duševne zmedenosti ljudskih mas in njih voditeljev, kateri poslušajo modernega Antikrista, kateri je hujši in groznejši od Turčina in ki tira narode v brezdnno nevere ter krivoverstva, torej v brezpogojno propast, je nastopila svetovna gospodarska kriza. Ne samo pri nas v Sloveniji ali Jugoslaviji toči solze in vzdihuje od bede nešteto ljudi, ampak po vsem svetu se preliwa morje solz, reke gorjá, katere je povzročila nevera, kruta sebičnost in teptanje vere, edine trdnjave, kjer je varen vsak dober nauk in pravica.

Ta strašna depresija je zajela vse sloje. Tudi fantovski in deklški žepi čutijo, da v zadnjih letih ni več v njih toliko cvenka, kakor prej. Tudi mladim so se pridobnine v veliki meri znižale, naj bo to pri tej ali oni stroki, pri tem ali onem poklicu. Saj enako z delavskimi trpe kmečki fantje in dekleta, ako ne še bolj. Kaj storiti nam fantom, da bomo vsaj malo z večjim veseljem in s trdno vero šli v bodočnost? Odgovor je kratek: Hranimo, varčujmo!

Kako vendar varčevati v takšnih časih? Da, lahko in lepo se varčuje, če se hoče. Malo pogledjmo okoli sebe! Današnjemu veku pravimo, da je moderni (na drugi strani pa barbarski, ki stoji v nekaterih ozirih daleč za kameno in bronasto dobo) vek. Moda je prodrla iz mest na deželo ter se oprijela vsega kot pijavka. Najvažnejšo vlogo igra v tem modernem času seveda obleka, oziroma zunanost. Koliko je v tem nepotrebnega! Koliko vsotič bi se lahko porabilo v druge svrhe, ako bi ne zahtevala obleka tako težkih žrtev. Nekaterim ljudem, posebno pa ženskemu svetu, je zunanost pol življenja. Nič čudnega, ako je ta navlaka v mestu. Zakaj pa bi morala biti tudi na deželi? Vsak stan naj se nosi po svoje: grof grofovsko, uradniku naj bo obleka primerna njegovemu poklicu,

kmečki fant in dekle pa naj se oblačita tako, kakor kaže pristni kmečki duh in stan. Delavka bi rada konkurirala gospej grofinji, dekla že mestni dami, kmečki fantje in dekleta pa bi bili glede zunanosti radi na isti stopnji kakor uradniki ali ne vem kdo. Čemu to in zakaj ogromni izdatki za vse to? Ali ne veš, fant, dekle, da se za tem skriva napuh, prvi poglavitni greh, ki je tudi hudobne angele, očete napuha, vrgel v peklensko brezdno? Razen tega pa tlačiš svoje vzvišeno poslanstvo, ki ti ga je naložil čas na tvoje rame. S prešernostjo in bahavostjo ni prav nobeden sposoben gladiti poti, katera naj pelje k lepemu in plemenitemu.

Iz navedenega torej sledi, da varčnost ni samo občekoristna navada, ampak tudi lepa čednost, čednost, ki skrbi za tvoj zemski blagor. Koliko hudega se zgodi ravno zaradi brezumnega razmetavanja dobrin! Ljudje, kateri so pijančevali vse življenje, bi se ob koncu počutili veliko zadovoljnejše, ako bi se zavedali, kaj je varčnost. In drugi! Primerov je na stotine!

Ko vam, fantje in dekleta, polagam danes ta nauk na srce, sklenite dvojce: za svoj prid in za dobro drugih, štedite! Hranite, kolikor je možno! Ne zapravljajte po nepotrebnem. Skrbite, da bo med vašimi čednostmi tudi varčnost, ki bo skrbela poleg drugih duševnih tudi za vaš telesni blagor. In še: ne bodite prešerni v obleki! Obleka ne naredi človeka. Čista vest, odkrito srce in poštenost vse-skozi — to je poglavitno. —e.

Nekaj o knjigi.

Naš narod je zrastel s knjigo. Naš narod živi s knjigo. Pojdemo v našo vas, od hiše do hiše, vprašajmo, če poznajo knjigo in vodili nas bodo na podstrešje, odprli stare skrinje in omare: tu, poglej knjige! Začasnno so res zapuščene, ali zrastel je domači fant in hčerka se je razvila v postavno dekle, pa je šla in poiskala med knjigami v omari, dvajset let so ležale v miru, povest Mlado Bredo, Gregorčičeve Poezije, pa Balade in romance. Sedaj jih najdeš na mizi v njeni kamrici in Mlado Bredo je dala pod vzglavje na postelji, ki jo je čitala zvečer.

Pa sem govoril zadnjič s fantom, postaven delavski fant je bil, in mi je pravil o knjigah in mi povedal: Nimam veliko knjig doma, največ Slovenskih Večernic, pa mi verjemi, res so stare ali nekatere so prav lepe. In spet drug fant mi je pred leti pokazal lepo omaro v sobi, polno knjig. Bila je res lepo urejena knjižnica, kakršne nima marsikateri izobraženec. On pa je preprost kmečki fant. Res, kadar pridem skupaj s fanti in nanovo spoznam kakega preprostega, a izobraženega fanta, vselej se razveselim.

Zdaj pa poslušaj, ti naš fant in ti dekle, kakšna je tvoja dolžnost do knjige:

1. Ohranimo, kar imamo. Na naših podstrešjih in po raznih skrinjah in policah trohnijo in se prašijo stare Mohorjeve knjige. Koliko lepih povesti, koliko praktičnih knjig za vsakega fanta in dekle. Poljedelstvo, Živinozdravnik, Travníštvo, Domači vrt, Čebelar, Kuharica itd., knjige zlate vrednosti, a morda jih še ni nihče bral. Napravi jim lep, suh prostor, v kaki omari, ki naj bi imela tudi police. Čuvaj jih, čez sedem let vse prav pride, včasih pa tudi čez sedem krat sedem let. Morda se jih tebi ne ljubi čitati, a brali jih bodo z veseljem tvoji otroci. Ne verjameš? Ali veš, kako danes cenijo Slomškove Drobtinice? Vem za hiše, ki jih imajo in so ponosne na nje. Ne pusti dajati in ne dajaj knjig otrokom, kakor imajo nekateri starši navado, posebno knjige s slikami. Iz svojih otroških let vem, da sem raztrgal marsikatero knjigo, ki bi jo pa danes z veseljem bral. Cenimo knjige! Čuvajmo jih!

2. Shranjujmo naše revije in liste. Mnogo lepega je v njih, kar bomo z veseljem brali čez leta. Shranjujmo Naš dom, Vigred, Bogoljub, pa tudi druge

gospodarske liste, Kmetovalec, Sadjar, Vrtnar i. dr. Shranjujmo vsako številko. Ob koncu leta pa jih lahko damo vezati. Zadnjič mi je pravil tovariš, da je dal vezati lanski letnik Našega doma. (Le škoda, da lanski letnik nima kazala!) Če pa nimaš denarja za vezavo, pa si lahko čisto enostavno letnik sam mehko vežeš, tako, da zložiš posamezne številke po redu natanko eno vrh druge. Potem vzemi šilo in napravi pri hrbtu nekako sredi vsake polovice po eno luknjo. Nato jih lepo z motvozom pri hrbtu skupaj zveži. In imel boš lepo knjigo. Posamezne številke se sicer kaj rade porazgubijo.

Če boš tako zbiral in shranjeval ter pazil, da se ti ničesar ne zgubi, boš imel počasi lepo knjižnico. To pa mora biti naš vzor. Ideal vsakega našega fanta in dekleta naj bi bil: lastna knjižnica.

3. Še eno dolžnost do knjige naj ti povem. Nič manjša ni od onih dveh. Skrbi za razširjanje dobrih knjig! Če boš imel lepo in bogato, ali pa še tako skromno knjižnico doma, posojal boš lahko knjige prijateljem in sosedom. Samo pazi, da ti kaj ne izgubijo. Bili so časi, ko je imela skoro vsaka slovenska hiša naročene Mohorjeve knjige. Danes njih število ni več tisto. Ali po pravici? Res, da so časi slabši, denarja manj, a potreba izobrazbe ni nič manjša. Zato poagitiraj tudi ti, naš mladi rod, da zopet dosežemo nekdanje število. Če je še kaj poceni, potem so poceni Mohorjeve knjige in če je za kaj potrebno agitirati, je potrebno za Mohorjeve knjige. Star sloves, ki ga uživajo, pa tudi stori, da je agitacija lahka.

Menda se meri izobrazba naroda po tem, kako ceni in ravna s knjigo. In da bi prav cenil knjigo in delal za nje razširjanje in napredek, ti je napisal te vrste — fant iz okolice Vojnika.

Vseh mrtvih dan.

Rahel dih
jesensko cvetje vije,
sončni svit večerni,
zlato na grobove lije.

Našim rajnim,
sveče so nocoj prižgane,
k Bogu se molitve naše,
v dalje dvigajo neznane.

Zvon večerni,
Ave raz zvonik oznanja;
mnog obraz se v nemi boli,
trudno čez grobove sklanja ...
M. M.

Moj up.

Gojila sem nagelj
rudeč kakor kri,
prišla je nevihta hudo besneč —
zdaj strt mi pod oknom leži.

Kdor gleda ta cvet
mu za njega več ni,
a mene pogled prezirljivi
v dno duše boli.

Micka.

Bodi katoličan — pa cel!

Katolicizem je nauk, ki hoče, da zajame vse človeštvo. Jezus Kristus nam je dal ta nauk ravno zato in s to namero, da človeštvo uravnava svoje življenje po njem. Ni mu dovolj, da ljudje verujejo v njegov nauk, da ga spoštujejo, ampak hoče, da tudi po njem živijo. Imamo katoličane, ki verujejo v vse katoliške resnice, ki priznavajo svojo vero v raznih okoliščinah, ki gredo često v cerkev in k sv. obhajilu, ali kateri v nekih stvareh tudi delajo proti katoliškim načelom. Vidimo jih v cerkvi z rožnim vencem v roki, a v isti mah jih vidimo tudi pri raznih nemoralnih predstavah v kinu. Vidimo jih pri obhajilni mizi, a pozneje vidimo taiste na javnih sprehajališčih, oblečene na nedostojen način, neozirajoč se na opomine cerkve, ki to strogo zabranjuje. Vidimo jih pri raznih cerkvenih pobožnostih, a srečujemo jih, ko celo z molitvenikom v roki kupujejo nemoralne in veri sovražne časopise, nedostojne romane itd. Njihova vera jim ukazuje, da

store samo to, kar jim ugaja, misleč, da si zaradi vere ne smejo odreči ničemur, kar jim je drago. Za vsako neumnost opustijo obisk sv. maše. Često pozabijo, da je Jezus rekel: »Kdor hoče, da gre za menoj, naj vzame svoj križ in mi sledi.« Katoliški nauk zahteva od nas večkrat težkih žrtev, a tega današnji svet noče razumeti. Mnogim katoličanom je v mislih samo udobno uživanje, a ker jim vera to prepoveduje — jo zapuščajo. In zakaj so danes odpadi od katoliške vere? Ravno zato, ker iščejo ljudje samo uživanje, a žrtve odklanjajo. Toda Jezus in nešteti svetniki so nam s svojim življenjem zapustili drugačen zgled. Njihovo življenje ni bilo nič drugega ko sama odpoved in samoprenajgovanje. Razumeli so prav dobro besede Zveličarjeve: »Ako hočeš biti popoln, vzemi svoj križ in mi sledi.«

Zakaj sem torej katoličan? Mar ono, kar verujem, razdiram z delom? Ne! Katoličan sem zato, da s pomočjo tega nauka, s pomočjo sv. zakramentov, katere mi deli katoliška Cerkev, rešim svojo dušo. Bodi katoličan s srcem, dušo in telesom! To so pravi katoličani, takim se mora vsak izmed nas pridružiti, posebno še katoliški akcijonasi, ki hoče, oziroma mora biti vzor pravega katolika v narodu. Bodi cel kristjan!

Krajnc, bogoslovec.

Naše gibanje in delo.

Kristusovo mistično telo.

II.

Ugotovili smo zadnjič, da smo vsi člani mističnega telesa Kristusovega, da moramo vsi delati za rast tega telesa. Papež Pij XI. je povabil tudi laike, in sicer vse: preproste, bogate, učene, revne. V življenju tega telesa igrajo važno vlogo zakramenti. O treh bom govoril.

Najprej sv. krst! Pri krstu postanemo člani mističnega telesa Kristusovega. Adam v raju je vse človeštvo odtrgal od Boga, postal je ošaben, hotel je vedeti več kot Bog. In posledice te nepokorščine so prešle na vse človeštvo vseh časov, izvirni greh. Le Marija je bila izvzeta. Ta žalitev je bila velika in človeštvo te krivde ni moglo samo popraviti. Zato se je Sin božji učlovečil ter je na križu umrl. In s smrtjo na križu je odrešil vse ljudi, popravil je krivico, ki jo je človeštvo naredilo Očetu. Potoki milosti so se razlili čez svet, človeštvo je svobodno zadihalo in okovi greha so bili strti. Kristus je odrešil vse človeštvo, pri krstu pa se to odrešenje izvrši pri posameznem človeku. Izbrisi nam izvirni in vse pred krstom storjene grehe, podeli nam posvečujočo milost ter nas včlani v Cerkev. Pri krstu dobimo tudi neizbrisno znamenje, da smo kristjani. Nihče nam tega znamenja ne more odvzeti in ga niti s smrtnim grehom ne izgubimo. Da, pri krstu postanemo udje Cerkve, da, pri krstu postanemo otroci božji. Milost se razlije čez nas in v nas se začne novo življenje.

Sv. birma! Zakrament moči in junaštva! Novo življenje milosti in božjega otroštva, ki se je začelo pri krstu, vedno raste. Mi postajamo vedno večji, telo se krepi in duh se ostri. Pri krstu smo pa postali tudi člani Cerkve. In Kristus noče, da bi mi samo prejemali, ne, mi moramo tudi delati. Mi moramo biti aktivni člani, nas mora življenje Cerkve prešinjati. Mi moramo iti v svet ter oznanjati ljudem evangelij, mi se moramo za Kristusa boriti. Cerkev nas za ta boj in za to delo v svetu pripravi ter usposobi po sv. birmi. Birma je za posamezne to, kar so bili Binkošti za apostole. Sveti Duh pride ter nas v veri utrdi. Prešine nas, podeli nam darove ter nam vtisne neizbrisno znamenje Kristusovih borcev. Postanemo navdušeni, gremo v svet in smo pripravljeni na boj. Ta zakrament je silno važen za Katoliško akcijo. Saj nam ta zakrament da tiste milosti, ki so potrebne za akcijo, za delo. Trdnost v veri, neustrašenost, junaštvo. Pri birmi še šele prav zavemo, da smo člani Cerkve, da moramo tudi delati in ne samo sprejemati.

Evharistija! Že pri krstu smo stopili v tesni odnos do Kristusa. V Evharistiji pa se ta odnos še spopolni, ker pride Kristus v nas. Boj v svetu ni lahek. Posebno danes ne. Sovražniki so vedno močnejši in predrznejši, satan vedno oblastneje koraka po svetu ter preži na nas v vseh mogočih oblikah. Mi pa ostanemo vedno ljudje, hudo nagnenje nas vedno vleče od dobrega. Mi rabimo pomoči. Kristus je vedel, kakšna bo naša usoda in kaka bodo pota v tej solzni dolini. Ura vnebohoda

se je bližala; in vendar je v svoji ljubezni našel način, da je vedno med nami na zemlji. Pri zadnji večerji je postavil zakrament svetega Rešnjega Telesa. In skozi vsa stoletja teko potoki milosti iz tabernakljev, skozi stoletja prihaja v nas ter nas krepi, tolaži, svete nam daje in nam tudi pomaga. Saj sam pravi: »Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil« (Mt 11, 28). Sami čutimo, kako smo slabi, kako padamo, kako nas teži svet.

Poklicani smo k apostolatu, povabljeni smo na delo. Za Kristusovo blagovest gre, za zveličanje duš, za pokristjanjenje sveta. Kristus nam nudi pomoč. Po zakramentih nam daje milosti v izobilju. Nismo osamljeni, velika četa nas je in vsi tvorimo eno veliko telo — Cerkev, katere glava je Kristus, naš Odrešenik. Vsi smo udje tega telesa, vsi smo člani Cerkve. In če bomo vsi delali, bo ves svet kmalu klical: »Živel Kristus Kralj!« — (Dalje sledi.)

Al. Breznik.

DEKLIŠKA KATOLIŠKA AKCIJA

Dekle in karitas.

Cilj KA je vzgojiti ljudi, ki ne bodo kristjani iz navade, temveč iz dna vse svoje duše, iz najglobljšega svojega prepričanja. Dekle, ki sta mu srce in duša polni krščanskega duha, drugače srečuje Kristusa, globlje in resničnejše dojema njegov nauk, njegove zapovedi. Kristusa v presv. Evharistiji ne srečuje samo kot svojega prijatelja, ki mu lahko potoži svoje križe in težave, vzporedno s prijateljem ga srečuje tudi kot svojega Boga in Gospoda, ki se ga oklepa z zaupno molitvijo, ga moli in časti.

Dekle, ki je polno Kristusa, časti božjo pričujočnost v samotni; klanja se ji, ko lega mrak na zemljo in se na neskončnem nebu zažigajo zvezde. V božji pričujočnosti pričenja takorekoč svojo misel, svoje delo.

Kristus pa si ustvari svoj dom le v onem dekliškem srcu, ki je polno svete ljubezni. Ne take ljubezni, ki je sebična in išče svojega, ampak one velike in božje ljubezni, ki odrešuje bedo in trpljenje, dviga in posvečuje duše, ljubezni, ki je znanilka Kristusovega sladkega kraljestva.

Nobena doba ne potrebuje bolj kot današnja za ozdravitev svojih ran velike in nesebične ljubezni. In ravno ti, dekle, katoliška akcijonašinja, si poklicana, da v duhu KA zaživiš svoje življenje v obnovi Kristusovega testamenta: »Ljubite se med seboj!«

V boj za duše te pošilja Kristus po poslanstvu KA. Kdor je božji, bo tudi v svojem bližnjem videl božjo podobo, Kristusa samega. O, koliko manj pekoče bi bilo trpljenje, koliko manj bridke solze, ko bi se med seboj ljubili! Ko bi ljubili svojega bližnjega, bi ne potrebovali socialnih zakonov, kajti najtrdnjši in najsvetejši socialni zakon je v človeškem srcu, v naši ljubezni do bližnjega. Ali ni prav za prav za nas katoličane sramotno, da mrtvi paragrafi rešujejo bedo ljudi, ki so nam bratje in sestre v Kristusu?

Sestre, izkažimo se, da je v nas katoliških akcijonašinjah Kristus, da potom nas razprostira darujoče roke nad množico trpečih in bednih ter jim poklanja in daje vse, kar premore.

Spomeniki naše vere in naroda.

Romarska cerkev sv. Jožefa nad Celjem. Cerkev je bila zidana l. 1680 v zahvalo za odvrnitev kuge. Danes ena izmed najbolj obiskanih slovenskih romarskih cerkev.

Dostikrat mislimo, da smo že izpolnile zapoved ljubezni, če s svojim bližnjim ne živimo v sovraštvu, mu ne želimo hudega, se z njim udeležujemo veselja in plesov.

Sestra draga, ali te ne peče v duši, da istočasno, ko ti razsipavaš svoj denar po veseljah, mogoče celo gostilnah in v razposajenosti teptaš svojo mladost in zdravje, jih toliko umira zaradi pomanjkanja in trpe glad? Ali te ne peče v dno duše, ko ob zimskih večerih sediš v topli sobi in pri polni skledi jedi, pa mnogi, mogoče celo v tvoji vasi, zmrzujejo in trpijo glad?

O, tudi tak človek, ki je zrastel iz revščine, ki je pogosto okušal kruh zaničevanja in preziranja, pogosto tešil svoj glad s solzami, ima dušo in srce, ki čutita. Neizmerno dobro mu dé, če mu prineseš kosček kruha, ponošeno obleko, ki je sama več ne potrebuješ, če v njegovo napol podrto hišo posije sončni žarek tople in prijazne besede, ki je morda nikoli ne sliši in zaradi katere pomanjkanja se je odtujil ljudem in Bogu. Dekle, za dušo tega siromaka gre predvsem in pridobila si jo boš zase, če si pridobiš njegovo zaupanje. Daj mu ljubezen in pomagaj mu v revščini in duša siromakova bo vsa tvoja, da jo boš z lahkoto vodila k Bogu, nazaj k lepemu krščanskemu

življenju. Vsa sredstva moramo uporabiti, da čim več duš vrnemo Kristusu. V katerem dekletu pa ni te težnje, v katerem dekletu je malomarnost do večne in časne sreče njenega bližnjega, v njej ni Kristusa, v njej ni apostolske ljubezni, ki jo mora imeti vsaka katoliška akcijonašinja.

A ne samo v siromakih, tudi v oni deci, ki nimajo verske vzgoje, tudi v onemoglih starcih, v ljudeh na smrtni postelji, ki so vse svoje življenje preživeli brez Boga, nas srečuje Kristus. Saj nam je zapustil zagotovilo: »Karkoli ste storili enemu izmed mojih najmanjših, ste meni storili.«

Naša sveta skrb bi morala biti posvečena oni deci v naši fari, ki jih je izpridila cesta, ali pa jim dom ni dal tega, kar dajejo krščanski domovi svojim članom.

Na naši odgovornosti pa so tudi duše v smrtnem boju, ki so v življenju Boga zatajevale, ali pa ga niso hotele priznati. Vsak je po sv. birmi potrjen v apostola, v vojščaka Kristusovega in nas vse veže s tem enaka dolžnost v skrbi za duše, kakor duhovnika. Veže nas, katoliške akcijonašinke, ker smo z vstopom v KA obljubile Kristusu še prav posebno zvestobo, gorečnost in vztrajnost v utrjevanju božjega kraljestva na zemlji, v reševanju in posvečevanju duš. Nekaka prisega nas veže v tem s Kristusom in naše veselje mora biti v izpolnjevanju te prisega.

H koncu: Napravimo Kristusu to veselje, da s skupnimi močmi storimo vse, kar moremo, da našim bratom in sestrām v fari zmanjšamo trpljenje pomanjkanja in revščine. Istočasno z darovi pa jim prinesimo in položimo v duše Kristusa samega. Lójzka H.

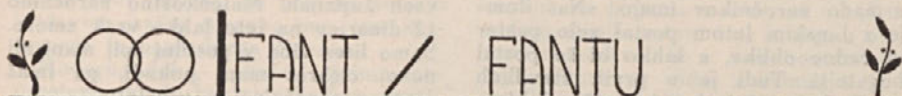
Župnije, ki so same ustanovile DKA, se naprošajo, da o tem čimprej obveste škofijsko vodstvo DKA v Mariboru, prijavijo svoj odbor, poročajo o dosedanjem delu, o event. nadaljnih načrtih ter obenem navedejo dan (nedeljo), kdaj lahko pride k Vam naš predavatelj, odnosno predavateljica, da Vam pomaga resnično se približati ciljem in poslanstvu DKA, ki ga imajo dekleta izvesti v svoji fari. Želeti je, da te prijave prejmemo vsaj do konca novembra t. l. Vse one župnije pa, kjer še dekleta niso organizirana v DKA, prosimo, da se čimprej vzdrāmijo, sledijo klicu Cerkve po sv. očetu Piju XI, da je treba ves svet prenoviti v Kristusu, upostaviti sodobnosti sladko kraljestvo miru in bratske ljubezni, postaviti Kristusu spomenik naše vere, vdanosti in zvestobe, ki bo izžareval iz naših gorečih apostolskih duš, v plemenitem in neumornem delu za Kristusa in duše. KA ne nalaga svojim članom nobene dolžnosti, ki bi kratila tvoj čas; KA zahteva samo pripravljenost Tvoje duše in volje, da jo posvetiš ter da z njeno lepoto in veličino pomagaš odreševati duše svojih bližnjih.

Selnica ob Dravi. Zadnjo nedeljo v septembru smo pri nas ustanovile DKA, ob kateri priliki smo povabile predsednico in podpredsednico škof. vodstva DKA, da nam obrazložita pomen KA in dolžnosti članic, ki jih imajo v njej. Kajne, dekleta, ni tako težko biti član KA in nam je le žal, da je bilo dosedaj v nas tako malo poguma se priznati za Kristusove, povedati neustrašeno in odločno, da z vso dušo pripadamo Kristusu, se odločiti v svojem vsakdanjem kakor javnem življenju delati zanj. Drugačna hočemo biti odslej; mogoče bomo že v kratkem mogle poročati, kaj vse smo storile, odkar poznamo pota in dolžnosti katoliške akcijonašinke. —a.

Ponikva. Ponavadi so v jeseni vasi puste in mrtve; pri nas pa je vedno veselo in živahno, saj v nas naprej živi Slomškov duh: duh dela in prosvete. V nedeljo 12. oktobra po večernicah se nas je okrog 90 deklet sešlo v župnišću, k predavanju, namenjenemu za dekleta v DKA, ki sta ga imeli

L. Horvatičeva in Milena Drolčeva iz Maribora. Skupno pristrčno kramljanje o naših delih in načrtih nam je poživilo

duše in z Marijino pesmijo smo se ve-sele in zadovoljne vrnile na svoje do-move.

Fant — energijal

Kakor meseca maja, ko vse zaori od spomladanskega veselja, ko vse zacveti in zazeleni, takšna slika se je ponujala letos poleti povsod. Bila je to slika — spev zgodovinske kresne noči, ko je padla ona strahovlada, ki je polna štiri leta teptala našo narodno čast na zunaj in na znotraj, podirala orjake katoliškega prepričanja, ki jih pa ni podrila, tlačila narod, da bi se v kleščah raje vdal slepotam in zmotam, zapirala naša prosvetna ognjišča kjer je cvetelo naše kulturno delo že desetletja. Zgodovinska kresna noč je ona noč, ki je odprla vrata vsem rodoljubom, rekoč: »Pridite, pravi služabniki naroda ter sejte seme prave kulture in vzgoje.« Zaorila je spet slovenska domoljubna pesem, prava slovenska pesem, ki je obenem z majniško deklaracijo zahtevala svobodo Slovencev v svobodni Jugoslaviji.

Posebno veselo smo sprejeli vest o vstajenju naše prosvete poleg vsakega drugega tudi mi fantje, ki smo bili v prejšnjih režimih hudo tlačeni. Vse je imelo proste roke, kar je le delalo po volji režima. Fantje pa nismo smeli vršiti svojega poslanstva. Zapirali so nas, obrekovali in zaničevali zato, ker smo bili zvesti naukom svojih mater. Prebredli pa smo tudi vse strahote preteklosti. In kakor jetnik, ki še z veliko večjim veseljem skoči na svobodo, tako smo poskočili od veselja tudi mi. Vsak fant bo nosil z neizbrisnimi črkami zapisano v svoji življenski knjigi ime g. dr. Korošca, kateri je omogočil zopetno delovanje za dedov vero in zvestobo srca. Naša fronta je s tem dobila zopet svojo prejšnjo nalogo.

Danes vam pa, dragi fantje, svetujem, kako se v bodoče obnašati proti nasprotnim elementom, ki so tlačili naše sveto prepričanje. Dovolj je bilo žrtev, zvrhana je bila mera zaničevanja, preko grla je bilo klevet, laži in denuncijantstva. Povrhu tega pa strahotne razvaline v kulturnem življenju. Enako kakor po turškem ropanju! Vse to bo moral preboleti naš mili narod. Toda fantje: ne maščevanja, nikoli ob-

računavanja na brutalni način. Delajmo in se žrtvujmo. Bodimo tvorci, kladivarji! Bili smo nakovala, sedaj smo kladiva. Udari, fant, toda ne dejansko, ampak duhovno, resnično fantovsko. Zlomi laž, krivico in nasilje, ki bi se še mogoče hotelo prikazati. Opazuj in bodi na straži, da se ne pojavi v tvoji družbi in tovarišiji lažipatrijotičen in kulturnoboljševiški element, hoteč ti svetovati in pomagati pri delu. Trpeli smo sami, delali bomo tudi sami za naš blagor in dobro. Stojmo trdno in močno v delu kakor pravi slovenska himna:

Bratje, mi stojimo trdno, kakor zidi grada,

črna zemlja naj pogrezne tega, ki odpada.

Podgorski.

Sejmo semena — božje besede!

V pozni jeseni se že nahajamo, poljski pridelki so že večinoma pospravljeni. Najhujše skrbi in dela so končana. Nastopila je zopet sezona notranjega dela in notranjih opravil v hiši. Tudi za mladino, ki stremi za vzgojo svojega duha, za izobrazbo sebe in svojega bližnjega, je nastopila sezona. Trebalo je že pripraviti program za društveno delo, kakšne igre bomo igrali, kakšno snov bomo na sestankih obravnavali.

Bližamo se tudi zatonu leta, ko je treba misliti še na več! Kaj bomo čitali mi sami in kaj bodo čitali tudi drugi. S čim bomo hranili v bodočem letu svojo dušo in s čim bomo razsvetljevali svoj razum. Ali s semenom hudičevim — ali z božjim.

Z novim letom si naročujemo razne liste in časopise. Lahko je političnim tednikom in dnevnikom glede naročnine, list ostane po vsebini in obliki isti kot je bil, če število naročnikov pade ali se pa dvigne. Drugače pa je z mesečniki, mladinskimi listi in revijami. Več je naročnikov, bogatejši je list, manj je naročnikov, skromnejši je list. Oblika, obseg in snov lista se navadno določi vedno že pred novim letom. Zato naj bo skrb vsakega agilnega fanta in dekleta, da pravočasno poravna

naročnino in da pridobi čim večje število naročnikov že v novembru.

Težko je izdajateljem lista obljubiti pester in obširen list, če ne ve, kakšno armado naročnikov imajo. »Naš dom« je z lanskim letom postal zelo pester in čedne oblike, a lahko bi še postal bogatejši. Tudi je v prvih številkah razpisal natečaj, in sicer, če dekleta pridobijo gotovo število naročnikov in naročnic, da dobijo štajerska dekleta svoj list ali vsaj prilogo »Gospodinjska šola«. A žal, zaželeno se ni storilo. Fantje in dekleta so pokazali premalo svoje agilnosti. Neko dekle se je namrameni hudovalo, zakaj »Naš dom« tako malo prinaša dekliskih spisov. Odgovor je ta: kjer ni setve, ni žetve!

Zato prosim, pa tudi pozivam Vas, slovenski fantje in dekleta, da za prihodnji letnik »Našega doma« pokažete, kaj znate in zmorete. Naj bi ne bilo slovenskega fanta in dekleta, ki bi ne imela naročenega »Našega doma«. De-

lo in agitacija za »Naš dom« se mora že sedaj začeti. November in prva polovica decembra bi morala biti vsako leto pravi misijon dobrega tiska po vseh župnijah. Malenkostno naročnino 12 dinarjev na leto lahko vsak zmore. Samo liter vina v gostilni spij manj ali nekaj cigaret manj pokadi, pa imaš plačano naročnino za vse leto.

Slovenski fantje in dekleta! Na delo za katoliški tisk, osobito za »Naš dom«, ki je Vaš list, glasilo Vaše mladosti, Vaše delavnosti in prosvete. Od hiše do hiše idite, dokler ne obiščete vseh v vaši vasi ali župniji. »Naš dom« mora biti vaša čast in ponos, biti mora zrcalo vaših src, vašega hotenja.

Bodimo oznanjevalci božje besede po agitaciji za katoliški tisk! Kakor levi se vrzimo na delo zoper slab tisk in ne odnehajmo, dokler ne zmagamo v svojih zvišenih načrtih. »Sejmo, sejmo semena Kristusove ljubavi, da se svet ozdravi...« je dejal Jan. Ev. Krek.

V. P.

DEKLE DEKLETU

Ljubimo svojo rodno grudo. »Oj ti preljubi dragi dom, zate srce gori...« Rodna hiša, koliko lepega hraniš v sebi! Gledaš naše veselje in trpljenje. V tebi je doma odkrita in resnična ljubezen. Dih Slomškove ljubezni je še v tebi. Žal, da naša mladina svoj dom tako malo spoštuje. Le v mestu! Če si primorana, potem pojdi v božjem imenu. A ostani tudi v tujem kraju zvesta svoji hiši, njeni govorici in njenim poštenim navadam. Kolikokrat se mi primeri, da govorim z dekletom, ki je iz tujih krajev prišla malo pogledat domov, pa se že pači s tujimi navadno malo primernimi izrazi. Lahko bi pa bila v tujini kakor misijonarka, ki kaže lepe navade našega domačega slovenskega kraja. Ostani torej domu zvesta, da bomo s ponosom govorile o tebi, da si cvet naših livad, ki ga tujina ni oskrnila. — Micka.

Dekle med trnjem. Za marsikatero dekle, ki pade v roke zapeljivcu, bi bilo bolje, da bi se je dotaknil angel smrti, predno je spoznala prevare in bridkosti življenja. Mirno bi počivala, duša bi se radovala pri Bogu. Zapeljivec ti prinese le gorje, greh, bridko razočaranje. V svoji slepoti vidiš v za-

peljivcu človeka, polnega dobrote in zvestobe, a on ti umori dušo in zagreni tvojo mladost in bodočnost. Tvoja duša pa naj raje hrepeni po angelu čiste ljubezni, ki te bo vodil po potu sreče in veselja. Lepo vam je pokazal pravo pot pisec v članku »Našega doma« pod »Razmerje med fantom in dekletom«. Čitajte ponovno! — Olgica.

Tudi drugi niso boljši...

Tako navadno opravičujemo svoje prestopke in padce, ko se v nas oglašajo vest. Saj tudi drugi niso taki, kakršni bi morali biti.

Je že res, dekle, da vsi ljudje niso taki, kakršni bi morali biti. A to ti ne sme biti v spodbiko, v pohujšanje pri oblikovanju tvoje duševnosti, tvojega značaja. Za druge ne boš dajala pred Bogom odgovora o njih zgrešenem življenju, o slabem zgledu, ki ga s tem dajejo. Bogu boš dajala odgovor, kolikor si sokriva, di so ti ljudje padli, kolikor si bila malomarna, da jim nisi pomagala nazaj na pravo pot.

Bogu boš pa dajala še drug odgovor, najtežji odgovor: o sebi.

Kako smo v tem življenju pač pomirjeni, ko svet ve tako malo o nas: o naših nelepah in nepoštenih mislih, o

naših neresničnih besedah, o naših mrtvih delih; delih iz pohlepa in častiželjnosti. Za pomiritev današnjega duševno raztrganega človeka je dovolj, da ga svet obraja, da nosi na svojem kričavem jeziku njegovo ime, ime kulturnega in naprednega človeka.

Moderna doba, v kateri živimo, ne prestando sklada hvalnice ljudem, spretim v laži, plačanim ljudem, da z besedo in tiskom zastrupljajo preprosto ljudstvo.

O borna kultura XX. stoletja!

Ni pa to naša kultura, dekleta! Naša kultura je globlja, vznikla je iz krščanstva, iz resničnega dela, iz žuljev in znoja poštenega človeka! Naša kultura se je rodila iz samozataje in trpljenja, oživela je iz križa.

Naš preprosti kmečki človek se je srečal z najglobljo kulturo! Zemlja, ki jo blagoslovlja s svojim znojem in jo obdeluje s krvavimi žulji, mu jo je razodela. Njegovo verno srce, ki se je v lepoti narave srečalo s svojim Bogom, mu jo je dalo. Moderni človek s svojo mrzlično gonjo za napredkom ne bo nikoli dohitel resnične kulture preprostega kmečkega človeka! Vse knjige in vsa filozofija mu nista dali

tolike življenske resničnosti, kakor jo dobiva preprost kmečki človek iz zemlje, iz globoko spojenega doživetja z njo. Kmet živi in čuti z utripanjem zemlje, ko poganja v cvet, se veseli in raduje njenih sadov, čuti in trpi z umiranjem narave. In v tem tesnem objetju njegovega duha z zemljo nosi v svojih prsih otroško srce, polno globoke vere v Boga, ki daje zemlji rast, ki pošilja sonce preko žitnega polja, da z blagoslovom zorenja pozlati njene sadove čez in čez.

Tako silno, kakor veruje tvoj oče, kakor je pobožna in skromna tvoja mati, ki sejata v domačo grudo svoje življenje in lepoto, da redi tebe, bodi verno, pobožno in skromno ti, slovensko dekle. Kakor je čist in neomadeževan cvet zemlje, naj bo čista in neomadeževana tvoja mladost, tvoja duša...

Ne radi drugih, radi sebe, radi lepote same, skrbi za resnično krščansko kulturo svojega srca, svoje duše. Po svoji ženskosti si poklicana, da jo prinašaš in ohranjaš rodovom in kako jim jo boš posredovala neomadeževano, če ni bilo vse tvoje notranje bistvo že do mladosti prepojeno njene bogate lepote. — L. H.

MLADINA v KATOLIŠKI AKCII

Šmihel nad Mozirjem. Naš župnijski odsek FKA si je tudi letos marljivo prizadeval, da kolikor mogoče zvesto spolni svoje dolžnosti. Na mesečnih sestankih smo imeli redno deklamacije in govore z dobro izbrano, fantom koristno tvarino. Priredili smo med letom tudi dve dobro uspeli igri. Dekanijskega tabora smo se udeležili vsi fantje, dali smo tudi govornika iz svoje sredine. Fantje so z velikim veseljem in požrtvovalnostjo zbirali misijonske prispevke za škofa dr. Gnidovca. Glavne naše praznike smo prav lepo obhajali, vsi fantje so pristopili k skupnemu sv. obhajilu, kar je napravilo na druge najlepši vtis. Bog daj vsem fantom tudi zanaprej potrebno vztrajnost, da bi vneto delovali in se ravnali po geslu: »Sebe prenoviti, druge pa za Kristusa pridobiti!« — Jožef Konečnik.

Šoštanj. Ker se danes prvič oglašamo v »Našem domu«, bodi topot povedano, da imamo tudi pri nas v metropoli

Šaleške doline, Šoštanju, agilno delovno skupino FKA. Pod vodstvom našega blagega in požrtvovalnega g. duhovnega voditelja delamo na verskem in prosvetnem polju. Na rednih mesečnih sestankih vihtimo »uma svetle meče« s tem, da obravnavamo razna sodobna aktualna vprašanja. Za duhovno obnovo skrbimo na ta način, da skupno pristopamo k obhajilni mizi in se krepčamo s kruhom močnih, sv. evharistijo. Pretekli mesec smo se udeležili fantovskega tabora na Uršlji gori. Dobili smo na tem taboru novega poguma in navdušenja za naše večno lepe ideje. Odnegli smo s tega tabora najboljše vtise.

Odkar nam je zopet zasijalo sonce svobode, sodelujemo v nanovooživljenem prosvetnem društvu, ki se je z vso vnemo oprijelo prosvetnega dela. Težka in strma je naša življenska pot, a vendar mi zremo z močno vero v bodočnost. — Rudolf Resnik.

Podružnica sv. Roka pri Brežicah, kjer je bil letos v septembru lepo uspeli fantovski tabor.

IZ ŠKOFIJSKEGA VODSTVA FKA

Izposojevalnica Prosv. zveze. Skupno z odborom Ljudskega odra bo Prosvetna zveza v Mariboru v najkrajšem času uredila izposojevalnico Ljudskim odrom. Izposojevalnica bo izposojala dramatična dela (knjige-igre), obleke (narodne noše, rimske obleke, viteške obleke, lasulje itd.). Ljudski oder bo poleg tega skušal podajati v Našem domu kratka navodila glede izbire iger, načina režiranja, maskiranja itd. Ker ima v igranju važen pomen tudi garderoba, obleka nastopajočih, smo prepričani, da bodo naši Ljudski odri izposojevalnico s pridom rabili. Malenkostna odškodnina bo obilno povrnjena ob vsestransko dovršenem igranju.

Delo v zimskem času. Škof. vodstvo FKA bo kakor dosedaj, tudi v prihodnje dalo potrebna navodila za delo, tako za prosveto, kakor tudi za versko

obnovo. Glede verskega programa opozarjamo fantovske odseke na to, da naj smatrajo smernice naših fantovskih taborov kot program, ki ga bo treba dosledno izvajati. Verskega in prosvetnega! Podrobno bo vse določil glavni odbor. Vedite pa, da je predvsem treba zbrati v odsekih fante in jih povezati v trdnjšo skupnost. Tabori so dali pobudo za to.

Duhovne vaje. Kakor so bili fantovski tabori več ali manj zunanje manifestacije, tako naj bi bile v zimi duhovne vaje po dekanijah namenjene poglobitvi našega katoliškega prepričanja. Če smo zmogli organizirati tabore, bomo pač zmogli oskrbeti tudi duhovne vaje. Smatrajte to kot glavno točko vašega programa. Sklenjena je bila že lani, pa se žal še ni izvedla. Naj se izvede letos!

NOVE KNJIGE

Miklova Zala. Farna igra pod milim nebom. Spisal D. Petančič. Cena komadu 10 Din. Pred kratkim je izšla ta igra, ki so jo sicer že igrali na štirih krajih, povsod pod milim nebom. Namenjena je igranju na prostem. Prav je, če naši igralci iz tesnih društvenih domov stopijo na prosto in igrajo tam. Miklova Zala je brez dvoma ena najbolj primernih iger na prostem. V Petančičevi dramatizaciji Miklove Zale smo dobili delo, ki je vredno, da ga skuša uprizoriti vsaka fara. Naročajte knjigo v Cirilovi tiskarni.

Dr. Mih. Opekovo novo knjigo: »Iz

mojih rimskih let« so vsi naši listi zelo laskavo ocenili. Kdor jo bere, vsak jo hvali. Po zavodih, samostanih in drugih podobnih družinah jo prebirajo z velikim užitkom pri skupnem kosilu in večerji. Gotovo spada ta knjiga v vsako zasebno ali javno knjižnico. Prihodnje tedne jo bomo razposlali nanovo oživiljenim prosvetnim in izobraževalnim društvom za njihove biblioteke. Ne vračajte je, marveč naročite še po več izvodov, da jo lahko daste obenem več članom v roke! Prav zelo delujete s tem v smislu Katoliške akcije. — Misijonska tiskarna Groblje, p. Kamnik.

Starinski kamen.
(M. G.; 20 točk.)

Križaljka.
(M. Lah; 15 točk.)

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

Vodoravno in navpično: 1. Reka v Srbiji, 2. Siromaštvo, 3. Arabski polotok (angl. kolonija), 4. Poškodba na telesu.

Vse uganke prav rešene dajo 115 točk. Dva, ki bosta izžrebana, dobita nagrado. Rešitev je poslati do 25. t. m. na naslov: Mirko Geratič, Koroška cesta 1, Maribor.

Rešitev ugank v oktoberski številki
»Našega doma«.

18. Črkovnica: Ako te mika je dro, zgrizi lupino.

2. Krog: Rešil sem to uganko.

3. Podobnica: Kolikor glav, toliko misli.

4. Dopolnilna uganke: Sreča iz takega kraja beži, ki v njem poštenja potrebnega ni A. M. S.

5. Fiziognomična uganke: Pisatelj.

6. Posetnica: Progovni delavec.

7. Stopnice: I, le, lan, Luka, Luter, Lenart.

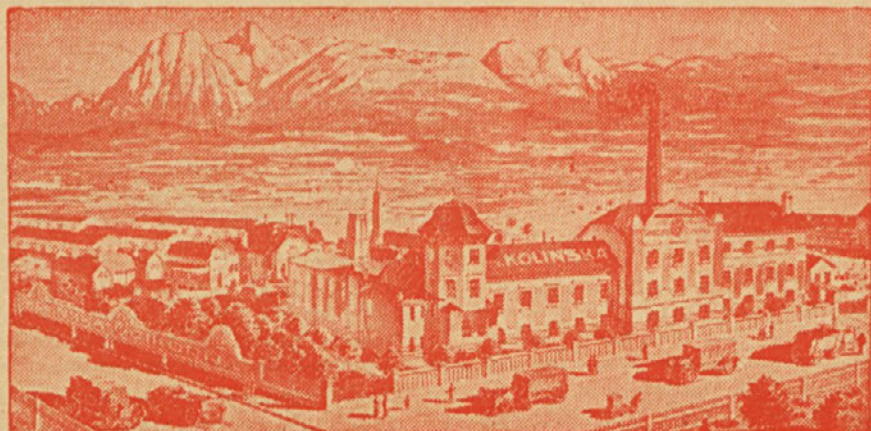
Vse uganke prav rešene dajo 145 točk.

Prav so rešili: Dekleta iz Rožne doline (145); Angela Pečnik (145); L. Plohl (135); Jernej Kladenšek (145); Jože Makoter (95); Kozar Ivan (120); Julija Bračič (110); Marijana Korenčan (110); Vladko Mohorič (145); Osojnik Maks (130); Tone Kos (120); Cuderman Ignac (80); Vrzal Ljudmila (145); Franciška Čagran (145); Golnar Ivan (105); Jakob Šešerko (145); Lojze Šijanec (145); Novak Jože (145); Lojze Sotošek (25); Franc Trbošek (120); Nace Čeh (145); Milena Zabukovec (25); Jug Franjo (145); Čakš Jože (50); Ela Cencelj (145); Franc Sodja (145); Anton Cesar (145); Jožef Mlakar (145); Franjo Črnec (50); »Mariborski firbeci« (145); Tonček Koren (100).

Izžrebana sta bila: Čakš Jože, dijak, Maribor, in Angelca Pečnik, Šmartno v Rožni dolini.

Mojim ugankarjem: Hm, čudno se svet vrti. Ugankarski striček je nekoč slišal na lastna ušesa, kako se je nekdo krvavo pridušal in rekel: »Ta črne je že vrag vzel. Nikdar in nikoli več ne pridejo ti črnuhi na površje...« Dobro sem si zapomnil te besede. Nedolgo tega sem spet kolovratil naokrog. Pa sem slišal pritajen šepet, vmes pa besede: »Sedaj pa smo pri kraju. Vse nas zapušča. Ti črnuhi nas ne puste na miru. Najboljše je, če gremo na luno.« Ta pa je pametna, tako sem pogruntal jaz, ugankarski striček. Na luno, tja pa tjal Vsemogočno JNS (nekdo mi je rekel, da je to kratica za Japonski nogometni savez) je itak zmiral trkala luna. Torej če koga luna trka, je to sigurno znamenje, da spada na luno. Ugankarski striček je mnenja, da bodo »mnohozaslužni« gospodje vzeli s seboj na luno tudi vse zasluge. Da ne budo na katero pozabili, jih bom kar naštel: nepoštenost, korupcija, preganjanje, zapori, globe, potvarjanje ljudske volje, veliki davki, nezadovoljstvo etc. ... Da bo odhod še bolj ganljiv in slovesen, bo oskrbel ugankarski striček mačjo godbo; tristo tisoč muc in muckov bo godlo na pompadon, klarinet in bas; da bo pa tudi nekaj mokrega pod nosom ob slovesu, se bo strgal hren in lupila čebula. Ko bodo »vsemogočniki« dospeli na luno, bo ta od samega navdušenja mrknila. Ta mrk bo viden samo v Evropi. Ugankarski striček in g. Žreb pa bosta v krasnem duetu zapela ono lepo: »Adijo, pa zdrava ostani...« — Vsem: Bog živil

Kolinska tovarna d. d. v Ljubljani

Podjetje je bilo osnovano leta 1909, s češkim kapitalom, vendar je danes last domačih pridobitnih krogov. Tovarna je bila v letu 1922 popolnoma preurejena z modernimi stroji in dopolnjena z novimi stavbami. Proizvaja prvovrstno blago, ki je v vsej naši državi že itak dobro znano, po najnovejših pravilih tehnike. Kapaciteta znaša do 180 vagonov letno. Glavni izdelki tovarne so: Kolinska cikorijska, Redilna kava, Figova zmes, Sladna kava in Vydrova ržena kava. — Kolinski kavni dodatek vsebuje prvovrstne hranljive snovi ter je zaradi tega zelo zdrav in okusen pridelek za kavo. Kvaliteta izdelkov Kolinske tovarne je prvovrstna, o tem ni treba pisati, ker ji vsakdo, ki le enkrat poskusi njeno blago, ostane zvest odjemalec.

VSAK

**SLOVENSKI GOSPODAR
ZAVARUJE SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE
EDINO LE PRI**

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

**ZAVARUJE: POŽAR - VLOM - NEZGODE
KASKO - JAMSTVO - STEKLO
ZVONOVE - ŽIVLJENJE
KARITAS**

Podruž. Celje: Palača Ljudske posojil.

Glav. zastopstvo: Maribor, Loška ul. 10

Krajevni zastopniki v vsaki fari

Izdaja Konzorcij Našega doma. — Urejuje in predstavlja lastnika dr. Meško Josip.
— Tiska Tiskarna sv. Cirila, predstavnik Albin Hrovatin. — Vsi v Mariboru.